

Grunnvannet på Gardermoen

Grunnvannet på Gardermoen har vært i massemedias fokus i de siste årene fordi den nye lufthavnen ved sitt nærvær forurenses en stor og viktig potensiell drikkevannskilde.

Allerede i slutten av 1960-årene ble det i forbindelse med en generalplan utarbeidet i henhold til Bygningsloven av 1965 pekt på at Romeriksavsetningen kunne gi drikkevann til et betydelig antall mennesker, muligens ca 150.000 personer. Det var derfor viktig å ta hensyn til dette forsyningspotensialet i den fremtidige arealplanleggingen.

To store vannverksutbygginger er siden blitt gjennomført, først Nedre Romerike Vannverk (NRV) og dernest vannforsyningen til den nye lufthavnen. Av ulike grunner valgte ingen av disse vannverkene å bruke grunnvannet. NRV valgte Glomma og Oslo Lufthavn valgte å knytte seg til et eksisterende vannverk med kilder i Romeriksåsen.

Ved utbyggingen av den nye lufthavnen vedtok Stortinget rikspolitiske retningslinjer, som blant annet satte strenge krav til beskyttelsen av grunnvannet. Hva Stortinget imidlertid ikke gjorde, var å sette krav til arealutnyttelsen som ville beskytte grunnvannet mot fare for forurensning. Det er et paradoks at man tillater en slik utbygging samtidig som man i de rikspolitiske retningslinjene fastsetter at grunnvannet skal sikres mot forurensning slik at det kan utgjøre en drikkevannskilde.

Det har vært et viktig hygienisk prinsipp i mer enn 80 år her i landet at man skal beskytte en vannkilde mot forurensning heller enn å velge en kvalitetsmessig mindre tilfredsstillende vannkilde som må underkastes en omfattende vannbehandling. Sånn sett er de rikspolitiske retningslinjene i takt med god hygienisk tradisjon og god vannfaglig praksis, hadde bare ikke lufthavnen blitt etablert! Men, når man tillater å etablere en lufthavn med alle de aktiviteter det medfører, som utgjør en risiko for vannkvaliteten i avsetningen, da har man i virkeligheten tatt en for stor risiko.

Det finnes lover og forskrifter som man må forholde seg til ved etablering og drift av vannverk. Drikkevannsforskriften, som er harmonisert med et EU-direktiv, setter krav til en rekke forhold som må ivaretas for at et vannverk skal bli godkjent i henhold til regelverket. Hvis man sammenlikner aktivitetene på Romeriksavsetningen med de strenge beskyttelsestiltak som man har iverksatt andre steder i landet, kan det stilles et stort spørsmålstegn ved om en vannforsyning i større skala kan etableres i samsvar med regelverket. Risikoen for at grunnvannet skal bli alvorlig skadelidende ved ulykker og uhell er ikke liten. Når i tillegg grunnvannets naturlige kvalitet stedvis ikke er bruksmessig tilfredsstillende, og derfor krever omfattende vannbehandling, er heller ikke beredskapsaspektet spesielt tiltalende og aktuelt.

På mange måter er de gode intensjoner Stortinget hadde i ferd med å bli en belastning for vannverks-Norge fordi man ikke så helheten i problematikken. Selv med et null-utslipp fra lufthavnens rullebaner, taksebaner og oppstillingsplasser, representerer de områdehygieniske forholdene på Romeriksavsetningen en så stor risiko at det ikke kan være riktig å ta ut drikkevann i større skala derfra.

Norsk Vannforening har fått hjemmeside på Internett

Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE), har vært behjelpelig med å skaffe Norsk Vannforening en egen hjemmeside på Internett. Hjemmesiden nås ved å gå via NVEs hjemmeside. Adressen er: <http://www.nve.no/vannforeningen>.